

Każdy obywatel ma prawo do informacji o działaniach urzędów, które są utrzymywane z jego podatków. Co z tego, kiedy w województwie lubuskim ten przepis jest nagminnie łamany. Taki wniosek płynie z badań przeprowadzonych w naszym regionie . putBan(34); Prowokację przeprowadziło Pozarządowe Centrum Dostępu do Informacji Publicznej we współpracy z Kliniką Dialogu. To organizacje pozarządowe, które stawiają sobie za cel podniesienie jakości życia publicznego w Polsce. Wiosną i latem 2010 r. rozesłały do instytucji w całym kraju e-maile z prośbą o udostępnienie informacji publicznej. W województwie lubuskim wytypowano 13 placówek. Wśród nich były urzędy miasta, starostwa powiatowe, biblioteki szkolne i szpitale z Żagania, Żar, Zielonej Góry i Gorzowa.

- Maile wysłaliśmy na adresy prezentowane na stronach internetowych. Odzwierciedlały pozycję "przeciętnego Kowalskiego". Specjalnie pisaliśmy je językiem poprawnym, ale bardzo prostym. Nie ujawnialiśmy też, kogo reprezentujemy, ani nie wysyłaliśmy ponownych żądań udzielenia informacji. Wyszliśmy z założenia, że zgodnie z prawem instytucja ma obowiązek udzielić nam odpowiedzi w ciągu 14 dni, a my nie mamy obowiązku jakoś szczególnie o tę informację zabiegać - mówi Michał Henzler z Kliniki Dialogu.

Z większości placówek przyszły potwierdzenia otrzymania wiadomości, jednak odpowiedzi już nie. Na 13 wniosków do lubuskich instytucji odpowiedziała zaledwie jedna - Starostwo Powiatowe w Gorzowie. - W pozostałych przypadkach doszło do złamania przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej. A my pytaliśmy o rzeczy ważne - informacje, do których każdy obywatel powinien mieć dostęp - dodaje Henzler.

Część listów dotyczyła dysponowania pieniędzmi publicznymi. Do magistratów trafiły pytania o służbowe samochody. - Czy przedstawiciele najwyższych władz miasta mogą wykorzystywać samochody do celów prywatnych, np. jazdy na zakupy, do kościoła czy na urlop - pytano w liście. Urzędy Miasta z Żar, Żagania, Gorzowa i Zielonej Góry pozostawiły je bez odpowiedzi. Dlaczego? - Być może taki mail do nas nie dotarł. To tylko poczta elektroniczna i takie rzeczy się zdarzają. Na co dzień Urząd Miasta w Zielonej Górze jest zasypywany pytaniami od mieszkańców i w miarę możliwości na nie odpowiadamy - mówi Tomasz Misiak, doradca prezydenta Zielonej Góry.

List na pewno dotarł do urzędu w Gorzowie, bo po naszym telefonie urzędnicy go odnaleźli. Ze ogólnej skrzynki pocztowej trafił do sekretarza i tu słuch po nim zaginął. - Sekretarz jest dzisiaj poza urzędem i ma wyłączony telefon - mówi Irena Sencewicz, asystent prezydenta Gorzowa.

Gorzowski szpital pytano o zaangażowanie w program kwalifikowania potencjalnych dawców narządów do przeszczepów. A biblioteki szkolne w Żaganiu i Żarach - o wykaz zakupionych w ostatnim roku szkolnym książek i prenumerowane czasopisma. Do lecznic w Zielonej Górze i Żarach trafiło pytanie, czy placówki korzystają z zewnętrznej firmy sprzątajacej, i prośba o treść zawartej z nią umowy. - Postaramy się wyjaśnić brak odpowiedzi wspólnie z audytorem. Zwykle pilnujemy odpowiedzi. To dla nas ważny sygnał. Gdyby list nie był prowokacją, moglibyśmy mieć problemy - mówi Adrianna Wilczyńska, rzecznik zielonogórskiego szpitala. I ma rację. Kto wbrew ciężącemu na nim obowiązkowi nie udziela informacji publicznej, podlega karze grzywny lub pozbawienia wolności do roku.

Do gorzowskiego starostwa powiatowego trafiła prośba o program współpracy z organizacjami pozarządowymi i zestawienie przekazywanych im funduszy. W tym jedynym przypadku udzielono pełnej odpowiedzi. - Mogę się tylko cieszyć z reakcji urzędników, bo ja osobiście nie zajmowałem się tym zapytaniem. W starostwie wszystkie pytania są rejestrowane i kierowane do odpowiednich komórek. Taka procedura to reguła. Inaczej moglibyśmy narazić się na zarzuty nieprzestrzegania prawa. Urzędnicy są na tym punkcie uczulani - komentuje Józef Kruczkowski, starosta gorzowski.

Celem prowokacji nie było piętnowanie milczących instytucji. - Inne, gdyby je przebadać, pewnie zachowałyby się tak samo. Zależy nam na tym, aby Polacy wiedzieli, że mają prawo pytać, a instytucje - bezwzględny obowiązek odpowiadać. Ze wstępnej analizy danych z całego kraju wynika, że np. władze szkół niemal zupełnie nie są świadome obowiązku udzielania informacji. Podobnie, choć nieznacznie lepiej, jest w szpitalach - dodaje Henzler.

Milczące urzędy

Instytucje, które nie odpowiedziały na pytanie obywatela:

Żagań

Biblioteka LO przy pl. Orłąt Lwowskich

Starostwo Powiatowe

Urząd Miasta

Żary

105. Szpital Wojskowy

LO przy ul. Długosza

Starostwo Powiatowe

Urząd Miasta

Zielona Góra

Szpital Wojewódzki

Starostwo Powiatowe

Urząd Miasta

Gorzów Wielkopolski

Szpital Wojewódzki

Urząd Miasta *Źródło: Gazeta Wyborcza Zielona Góra 15.09.2010, red. Łukasz Woźnicki*

```
„Obywatel może sobie pytać...”, http://zielonagora.gazeta.pl var td_fl = 0;
//flash_installed var td_bFV = 0; //browser-flashVersion MSDetect = "false"; if
(navigator.plugins && navigator.plugins.length){ td_x = navigator.plugins["Shockwave Flash"];
if (td_x){ td_fl = 2; if (td_x.description){ td_y = td_x.description; var
descArray = td_y.split(" "); var tempArrayMajor = descArray[2].split("."); td_bFV =
tempArrayMajor[0]; }} else { td_fl = 1; } if (navigator.plugins["Shockwave Flash 2.0"]){
td_fl = 2; td_bFV = 2; }} else if (navigator.mimeTypes && navigator.mimeTypes.length){
td_x = navigator.mimeTypes['application/x-shockwave-flash']; if (td_x && td_x.enabledPlugin)
td_fl = 2; else td_fl = 1; } else{ MSDetect = "true"; } on error resume next If
MSDetect = "true" Then For td_i = 2 to 15 If
Not(IsObject(CreateObject("ShockwaveFlash.ShockwaveFlash." & td_i))) Then Else
td_fl = 2 td_bFV = td_i End If Next End If If td_fl = 0 Then td_fl = 1 End If
var td_width = "620"; var td_height = "100"; var td_flashFile =
"http://bi.gazeta.pl/im/5/8117/m8117245.swf"; var td_fV = "10,0,0,0"; var td_flashWindowMode
= "transparent"; var td_backupImage = "null"; var td_linkUrl =
"http%3A%2F%2Fclk.tradedoubler.com%2Fclick%3Fp%3D194593%26a%3D1684891%26g%3
D18902200%26pools%3D397036%2C399399"; var td_backupLinkUrl =
"http://clk.tradedoubler.com/click?p=194593&a=1684891&g=18902200&pools=397036,399399"
; var td_strFlash = ""; var td_strBackup = "";
```